

Regnum hoc magnificentissimum vndiq; alluitur mari, excepta ea parte, qua Galliam contingit, ibi altissimis montibus, quos Pyreneos vocant, separatur à Gallia. Appellantur autem montes illi Pyrenæi à crebris fulminum ignibus, vel quòd syluæ in Pyreneò frequentes & habitationes in insecto à pastoribus igne prisci temporis flagrauerunt durante autè incendio aliquot diebus, ex montium concoctione cœperunt descendere stillicidia argenti liquefacti, & cum habitatores illorum locorum vsum argenti non haberent, contemnerentq; metallū illud, superuenientes mercatores è Phœnicia, emerunt vilibus mercibus magnam vim argenti. Diuisa fuit olim Hispania in tres prouincias, Beticam quæ hodie est Granata, Lusitaniã quæ nunc Portugalliã vocant, & Tarraconẽ quæ hodie cõtinet Catalonia, Castiliã, Nauarram & Galliciam. Fuitq; (si Iosepho & Beroso credimus) Tubal Neè nepos primus Rex Beticæ, extruxitq; in ea regione ciuitatẽ quã à se denominauit Tubal. Hic operam dedit rei pecuariae, sicut omnes primi patres pecoribus alendis studuerunt, quæ & victum & amictū homini ministrant. Hinc quoq; putant maiorem Hispaniæ partẽ appellatã Tarraconem, quæ cum Hebraica vox sit, Latine bonum possessionem significat. Successit Tubalo in imperio Iberus, à quo Suius quidam Iber est appellatus, & adiacens regio Celtiberia. Betus à quo Beticæ. Hispanus seu vt aliqui malunt, Hispalus à quo tota terra postea denominata est Hispania. Hesperus à quo eadẽ terra Hesperia dicta. Lulus à quo Lusitania. Posteaquã verò Romani sibi subiugassent Hispaniam, diuisa est in duas prouincias, Beticam & Tarraconensem, durauitq; partitio illa vsq; ad tẽpora Attilæ, tunc rursus alia administratione Hispania est gubernata. Nouissimè sub Saracenis discriminata est in quinque regna, Galliciã, Nauarram, Castiliam siue Legionẽ, Catalonia cui & Arragonia annexa est, Portugalliam, & Granatã, porrò Gallicia non diu proprium & distinctum mansit regnum: sed amisso legitimo hærede, incorporata est Tarraconensi. Alij adhuc plura numerant regna, Valentia, Toleti, Algarbiorum, Murtiæ & Cordubæ, nostro tempore omnia hæc regna in vnum contracta sunt, præter Portugalliam quæ proprium habet regem. Habet Hispania septem Archiepiscopatus, quorū sedes sunt in Tarracone, Cæsaraugusta, Toletõ, Compostella, Brachara, Vlixbona & Granata. Alij nouem ponunt, sub illis sunt autem plurimæ episcopales ciuitates. Modico interuallo distant Granata & Mauritania, namque ibi ingreditur Oceanus per magnas angustias in mare Mediterraneum, vbi & duo montes eriguntur in cœlum, vnus in Mauritania qui Abila vocatur, & alius in Hispania cui nomen est Calpe, & hi à quibusdam vocantur columnæ Hercules, putantq; olim vnum fuisse montem seu saxum perpetuo iugo cõiunctum, quod Hercules suo robore perfregerit, intro miseritq; Oceanum in ipsam terram. Alij insulam Gades asserunt fuisse Hercules columnas, tertij in Gadibus fuisse templum Hercules, in quo posita fuerint duæ æneæ columnæ altitudine octo cubitorum in quibus signatus fuit sumptus pro ædificio illius templi factus: & nauæ ibi Herculi sua soluerunt vota. fuitq; locus ille secundum veterū opinionem finis Mundi, nec ausi fuerunt Hercules aut alij longius naues ducere in Oceanum citra vitæ periculum. Est autem Gades insula parua, habetq; tam pinguis pascua, vt nullum serum à lacte segregent, sed cogantur affandere aquam, cum lac in caseum coagulare volūt. Multis quidem in locis Hispania incultra iacet, idq; ob saxum fundū, vel ob solitudines squalẽtes, aut ob alias causas, quamuis multò quàm Africa sit fertilior Supeditat tamen Hispania multis in locis abundè ea quibus homo opus habet, vt sunt frumentum, vinum, fructus, oleum, pecora, linū, ferrum & metalla, mel, cæra, piscosæ aquæ, & similia. Non coquit salem, sed effodiunt e terra. Non fatigatur terra tor ventis vt Gallia, nec inficitur zẽ pestiferis, paludib. ac nebulis. Aurum, argentum & ferrum bonum & probabile nullibi in tanta copia vt in Hispania est inuentum. reperta namq; olim in Hispania sunt fragmenta auri depurati magnitudine dimidiæ libræ. Est & semper Hispania equorum pernitate commendata, quos leuis armaturæ equites tibijs contractis pulchrè obequitant. Nomen magnum ab aliquot annis bellica fortitudine Hispani sunt adepti plurimis ab hoste partis victorijs, vt qui laborum, sitis & famis in acie sūt tolerantissimi, & in stratagematibus cautissimi, leui corpore, vt facillè hostẽ fugiant & sequantur. Oceani navigationibus ad incõpertas regiones toto Orbe sunt clarissimi. Habentur etiam Hispani in religionis ritibus supra mortales omnes supersticiosi, per regis solium & vitam eius gentilitio more iurantes, & osculo manuum in salutationibus supplicat. Porrò de moribus & ritibus antiquorum Hispanorum Strabo & Posidonius mira scribunt.

SOLIS AD OCCASVM REGI SVBIECTA PHILIPPO PARVA TIBI MONSTRAT PVLCERRIMA REGNA TABELLA

